

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/728/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315201321
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2315201321.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Bratislava, Olejkárska 1, IČO: 00 492 736, zastúpeného advokátom: JUDr. Vladimír Kán, so sídlom Bratislava, Nám. M. Benku 9, proti odporcovi: L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, P. J., o zaplatenie 70,70 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 24.04.2015 č.k. 30C/74/2015-14, v časti o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 70,70 Eur do 3 dní a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 14,89 Eur a iné trovy konania v sume 16,50 Eur k rukám zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania prvostupňový súd s použitím § 150 ods. 2 O.s.p. vecne odôvodnil v podstate tým, že ide o drobný spor a trovy uplatnené právnym zástupcom 16,50 Eur za zaplatený súdny poplatok a 89,96 Eur trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby (prevzatie zastúpenia, zaslanie pokusu o zmier, podanie návrhu) a režijný paušál vrátane DPH, pričom ide o drobný spor, pričom navrhovateľom vyčíslené trovy konania prevyšujú výšku uplatnenej pohľadávky, t.j. sú neprimerané voči pohľadávke.

Cieľom súdnych konaní v drobných sporoch má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a v týchto konaniach nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta. Súd pri rozhodnutí vzal do úvahy skutočnosť, známu mu z jeho rozhodovacej činnosti, že v prípade navrhovateľa ide o hromadne uplatňované pohľadávky na tamojšom súde, pričom návrhy na začatie konania sú formulárového charakteru, v ktorých sa mení iba individualizácia účastníka konania a v ktorých právny zástupca navrhovateľa ani neuvádza žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, alebo skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, či iné skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci samej, čím je daná i nízka právna zložitosť a časová nenáročnosť poskytnutých úkonov právnej služby. Zohľadniac tieto skutočnosti súd v záujme dodržania zásady uvedenej v ust. § 2 Základných ustanovení O.s.p., ktorej vyjadrením je aj ust. § 150 ods. 2 O.s.p., znížil trovy konania navrhovateľa a priznal navrhovateľovi len náhradu hotového výdavku vo výške zaplateného súdneho poplatku 16,50 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby vo výške 59,56 Eur a z tejto sumy 25%, čo predstavuje sumu 14,89 Eur. Celkovo trovy konania navrhovateľa predstavujú sumu 31,39 Eur (16,50 + 14,89), ktoré je odporkyňa povinná podľa ust. § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť advokátovi navrhovateľa.

Proti tomuto rozsudku, avšak výlučne iba v časti, ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že odporcovi uloží povinnosť zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 89,96 Eur (tri úkony á 16,60 Eur + DPH + 3 x režijný paušál á 8,39 Eur + DPH) a tiež si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania 20,03 Eur. Pochybenie súdu odvolateľ videl v tom, že pri rozhodovaní o trovách konania súd nesprávne aplikoval ust. § 150 ods. 2 O.s.p. Poukázal pritom na dôvodovú správu k novele O.s.p. účinnej od 15.10.2008, v zmysle ktorej je možné § 150 ods. 2 O.s.p. aplikovať v prípade, keď trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Za niekoľkonásobne vyššiu sumu je pritom potrebné chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina, čo v danom prípade splnené nebolo. Vyslovil názor, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov v dôsledku čoho súd svojím postupom odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. V prejednávanej veci navrhovateľ uplatnil účelne uplatnené trovy konania spočívajúce v súdnom poplatku za návrh a z minimálnej tarifnej odmeny advokáta za právne služby podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. Zaplatenie súdneho poplatku je pritom obligatórnou povinnosťou navrhovateľa a preto nie je možné znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Zdôraznil, že žiadne ustanovenie platných noriem neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom a to ani v drobných sporoch. Vyslovil tiež názor, že rozsah zníženia trov v danom prípade je odporujúci dobrým mravom a je nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby odporca neznášal trovy procesne plne úspešného navrhovateľa včítane trov právneho zastúpenia v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. Pritom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/444/2013, v zmysle ktorého je dôvodné zníženie trov právneho zastúpenia do výšky uplatneného nároku.

Odporca odvolací návrh nepodal, k odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Navrhovateľ sa podanou žalobou domáhal od odporcu zaplatenia 70,70 Eur istiny z titulu, že odporca sa pri preprave prostriedkami mestskej hromadnej dopravy navrhovateľa na výzvu revízora nevedel preukázať platným cestovným lístkom.

Pojem drobný spor zákonodarca v novele Občianskeho súdneho poriadku zák. č. 384/2008 Z.z. prvýkrát použil v ust. § 29 ods. 6, keď zakotvil, že súd nemôže za opatrovníka ustanoviť zamestnanca súdu, ktorý pojednáva vec; to ale neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 500,- Eur (ďalej len „drobné spory“).

V zmysle § 200ea Občianskeho súdneho poriadku ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 500,- Eur od tohto okamihu ide o drobný spor (ods. 1). Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony, b) sociálneho zabezpečenia, c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní, d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, e) konania o dedičstve, f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti, g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania, h) sporov pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov, i) ochrana osobnosti (ods. 2). Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa ods. 1, konanie sa považuje za drobný spor (ods. 3).

Keďže predmetom daného konania je zaplatenie sumu 70,70 Eur, teda sumy nižšej ako 500,- Eur, ide podľa vyššie citovaných ustanovení zákona o tzv. drobný spor.

V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Keďže v danom prípade už bolo právoplatnou časťou preskúmaného rozsudku návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu vyhovené, mal plný úspech vo veci a v zmysle vyššie citovaného ust. § 142 ods. 1 O.s.p. mu vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V zmysle § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Vyššie citovaným ustanovením novelizáciou Občianskeho súdneho poriadku zák. č. 384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15.10.2008, bola pre náhradu trov konania zakotvená výnimka z cit. § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorej hoci bol účastník v spore plne úspešný, súd mu môže náhradu trov konania nepriznať, prípadne i znížiť a to výlučne v drobných sporoch v zmysle cit. § 200ea O.s.p. a za splnenia podmienky, že trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke. Bližšie podmienky pre nepriznanie alebo zníženie náhrady trov podľa tohto ustanovenia zákon neupravuje. Posúdenie naplnenia podmienok pre aplikáciu tohto ustanovenia na rozhodnutie o trovách konania je preto výlučne na úvahe súdu. Pre súd preto nemôže byť záväzná dôvodová správa k novele zákona, ktorým bola prijatá novelizácia § 150 O.s.p. Môže však slúžiť ako základné orientačné vodítko ozrejmujúce úmysel zákonodarcu. Zákon nedefinuje pojem „primerané“ a ani judikačná prax nevygenerovala rozsah primeranosti. Potom súd musí aplikovať ust. § 136 O.s.p. a sumu trov určiť „svojou úvahou“.

Podľa textu dôvodovej správy k § 150 O.s.p. sa predkladateľ odvoláva na Nariadenie EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým bolo ustanovené Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, kde sa navrhuje pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprimerané. V týchto konaniach podľa dôvodovej správy najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta.

Zo znenia citovaného § 150 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že rozhodujúcim je pomerovanie výšky trov konania k výške pohľadávky. V danom prípade navrhovateľ uplatňuje voči odporcovi na zaplatenie sumu 70,70 Eur, pričom trovy prvostupňového konania vyčísli 16,50 Eur za súdny poplatok za návrh a trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 89,96 Eur za tri úkony právnej služby: prevzatie veci a príprava zastúpenia v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „cit. vyhl.“), zaslanie pokusu o zmier - výzvy na zaplatenie v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) cit. vyhl. a za ďalšiu poradu s klientom v zmysle § 14 ods. 1 písm. d) cit. vyhl. po 16,60 Eur za úkon (v zmysle § 10 ods. 1 cit. vyhl.), k tomu DPH v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl. z odmeny za právne zastúpenie + 3 x režijný paušál po 8,39 Eur podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky. Včítane súdneho poplatku tak trovy konania navrhovateľa predstavujú sumu 106,46 Eur. Trovy konania tak približne prevyšujú žalovanú pohľadávku, ktorá predstavuje 70,70 Eur o 35,76 Eur.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým súdom na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že v danom prípade sú trovy konania navrhovateľa neprimerané voči pohľadávke, v dôsledku čoho boli splnené podmienky cit. § 150 ods. 2 O.s.p. na zníženie ich náhrady súdom. Zohľadnil pritom i tú skutočnosť, že v prípade navrhovateľa ide o hromadne uplatňované pohľadávky nízkej hodnoty, čím je daná i nízka právna zložitosť a časová náročnosť poskytnutých úkonov právnej služby. Odvolací súd pritom považoval za primerané priznanie náhrady trov právneho zastúpenia navrhovateľovi do výšky 25%. Takto priznaná náhrada trov pokryje primeranú časť trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd poukazuje na to, že rozhodovacia prax súdov sa sformovala tak, že sú prípady, keď v obdobných sporoch súdy náhradu trov právneho zastúpenia navrhovateľovi nepriznali vôbec s odôvodnením, že sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Prvostupňový a ani odvolací súd nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (ust. § 25 O.s.p.). Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Cez prizmu účelnosti uvedenou v ust. § 142 ods. 1 O.s.p. je preto nevyhnutné posudzovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc. V konaní napr. 24Co/19/2014 odvolací súd v zhode s prvostupňovým súdom náklady zastúpenia

žalobcu advokátom považoval za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo dokladu o prepravnej kontrole, výška dlhu (súčet cestovného a sankcie). Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti. Žalobca a právny zástupca sú si vyššie uvedených okolností vedomí, pretože aj keď súd vo veci nariadi pojednávanie, títo sa ho nikdy nezúčastnia vychádzajúc z toho, že súd s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rozhodne na základe predložených písomných podkladov v prospech žalobcu.

V danom prípade však odvolanie podal iba navrhovateľ, preto rozhodnúť viac v jeho neprospech, než rozhodol súd prvého stupňa nebolo možné.

S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania, s použitím ust. § 219 O.s.p., ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Keďže ale odporcovi podľa obsahu spisu v odvolacom konaní zrejme žiadne trovy nevznikli, ale najmä si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, nebola mu odvolacím súdom priznaná.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.